

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

IKC 't Holthuis

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 10 oktober 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 5 september 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op IKC "t Holthuis.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers de brede ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen stimuleren. In het kinderdagverblijf is aandacht voor de inrichting van de ruimte. Er wordt gespeeld met levensecht materiaal en in het atelier kunnen de peuters allerlei ontdekkingen doen. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat en aan welk thema er gewerkt wordt via de themabrief.

De leiding van het kinderdagverblijf maakt jaarlijks een plan, waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. De leiding van het kinderdagverblijf legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. We zien dat de pedagogisch medewerkers te weinig rekening houden met wat de doelgroeppeuters nodig hebben. Zij stimuleren wel de ontwikkelingen van de peuters, maar hebben daarbij te weinig aandacht voor specifieke doelen, passend bij de ontwikkeling van de doelgroeppeuter op het gebied van spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen.

Kinderopvangorganisatie: Stichting Kinderopvang Arnhem?

LRK-nummer: 195052705

Totaal aantal doelgroeppeuters: 3

De pedagogisch medewerkers houden in het kindvolgsysteem niet goed bij hoe het met een peuter gaat. We hebben weinig informatie vooraf gezien waarbij het duidelijk was aan welke doelen op welke manier wordt gewerkt om de ontwikkeling van de peuter goed te kunnen volgen.

De pedagogisch medewerkers vertellen aan ouders van de doelgroepeuters hoe het met hun kind gaat voordat hij/zij naar groep 1-2 van de basisschool gaat. Het is aan te bevelen om de ouders structureel te informeren over de voortgang van de ontwikkeling van hun kind.

De leiding en de pedagogisch medewerkers betrekken ouders niet bij de kwaliteit van het kinderdagverblijf. Ze informeren ouders wel maar ze vragen niet aan ouders hoe zij vinden dat het gaat.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op IKC 't Holthuis in Huissen.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en met de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en een vertegenwoordiging van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op IKC 't Holthuis.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op 't Holthuis als Voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende. We zien dat de standaard Zicht op Ontwikkeling en Resultaten beter kunnen. Op het moment van onderzoek is de locatie bezig zich te heroriënteren op de werkwijze die ervoor zorgt dat de doelgroepeuters goed in beeld zijn.

Context

Kinderdagverblijf 't Holthuis hoort bij de IKC 't Holthuis in Huissen en heeft 2 locaties die vanuit het gedachtegoed van Reggio Emilia vorm en inhoud geven aan het peuterwerk. 't Holthuis hoort bij de kinderopvangorganisatie SKAR in de gemeente Lingewaard. Het kinderdagverblijf is gesitueerd rondom groen en de inrichting is met natuurlijke materialen en tinten passend bij de landelijke uitstraling van de omgeving. Zo heeft de locatie aan meerdere zijden van het gebouw, een voor peuters, geschikte en uitdagende buitenruimte waar ze in rust en ruimte kunnen spelen en ontdekken.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 22-01-2021 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op IKC 't Holthuis.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken weliswaar het boek 'Sporen' over de toepassing van inzichten van Reggio Emilia voor peuters en kleuters. Maar de locatie is zich verder aan het oriënteren. Zo is enige tijd geleden het werken met 'Atelier in de koffer' begonnen. Hiermee stimuleren zij onder andere de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek waar ze uitgaan van ontdekkend leren. Het aanbod, vrij spel, 'Atelier in de koffer' en thema's, bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt door middel van beeldmateriaal. Er zijn voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. De afgescheiden ruimte, het Atelier, waarin de peuters vooral met natuurlijk materiaal kunnen ontdekken is zeer uitnodigend.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheid voor verbetering in de ruimte zelf. Er kan wat meer aandacht zijn voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers vertellen gedurende de bezoektijd over de ontwikkeling van de peuters en wat zij nodig hebben. We horen dat de pedagogisch medewerkers hun peuters goed kennen op hun sociaal-emotionele ontwikkeling.

Naast dit positieve punt zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het volgen van de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. We hebben gehoord dat de locatie hiermee bezig is ter verbetering van het kindplan, waarbij het pedagogisch kompas van de organisatie leidend wordt.

We hebben gezien dat de pedagogisch medewerkers wel stimulerend zijn in de ontwikkeling van de doelgroepeuters, maar dat is niet vooraf gericht op specifieke doelen, passend bij de ontwikkeling van de doelgroepeuter op het gebied van spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen. We hebben weinig informatie vooraf en tijdens het bezoek gezien waarbij duidelijk werd aan welke doelen en op welke manier wordt gewerkt om de ontwikkeling van de doelgroepeuter goed te kunnen volgen.

De doelgroepeuters komen de IKC 't Holthuis binnen met een achterstand. Het is de bedoeling dat de pedagogisch medewerkers dé input en dé situaties scheppen om de doelgroepeuters gericht te helpen goed voorbereid aan groep 1 van de basisschool te beginnen.

De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers tijdens de activiteiten meedoen in het spel van de peuters. Er wordt tijdens het vrij spel echter geen activiteit voorbereid, waarbij gewerkt

wordt aan voorafgestelde doelen. We hebben gehoord dat dit te maken heeft met de ontwikkelingsgerichte visie van het kinderdagverblijf. Ze sluiten zoveel mogelijk aan bij de activiteit van de peuters. De activiteit in het Atelier is vooraf bepaald op het doel en de materialen waarmee gewerkt wordt.

Tijdens het spelmoment in de groep zijn er korte instructies en opdrachten die passen bij het materiaal of waar de peuter mee bezig is. De pedagogisch medewerkers stimuleren de peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. De peuters krijgen veel positieve feedback op hun handelen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is dat de pedagogisch medewerkers actief nagaan of peuters de opdrachten begrijpen. Ook kan er meer gebruik worden gemaakt van opbrengstgericht werken door vooraf doelen vast te stellen over wat er in een bepaalde periode bereikt kan zijn. Hierdoor kan er ook inhoudelijke feedback worden gegeven alsook afstemming van de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool maakt deel uit van een integraal kindcentrum waarbij de pedagogisch medewerkers en de leraren van de basisscholen één team vormen.

Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de leraren van groep 1. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens, die zijn afgestemd met elkaar op het gebied van een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Er worden veel foto's gemaakt zodat ouders ook een beeld hebben van de activiteiten die gedurende de dag worden gedaan. Ouders weten ook welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. Ouders worden uitgenodigd om materialen (foto's / voorwerpen) die met het thema te maken hebben mee te nemen voor de themakast.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

De standaard ontwikkelingsresultaten waarden we als Kan beter. De voorschool stelt welbevinden en intrinsieke motivatie van de peuters voorop. Tijdens de bezoekdag hebben we hier voorbeelden van gehoord en gezien tijdens het observatiemoment in het atelier.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het concretiseren van de hoge verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers kunnen hierbij gebruik maken van concrete doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen en doet op deze manier aan verwachtingsmanagement over het resultaat wat verwacht kan worden. Op deze manier weet de voorschool ook of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft doelen betreffende betrokkenheid en welbevinden geformuleerd. Dat is de basis van waaruit de pedagogisch medewerkers werken waarbij observaties een belangrijk onderdeel vormen voor de invulling van het kindvolgsysteem.

De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het beschrijven van de doelen in de ontwikkelingsgebieden taal, rekenen, gedrag en beweging en deze meenemen in de planmatige cyclus.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers observeren veel waarbij zij zich bewust zijn van de leergroei die ze zien bij de peuters. De pedagogisch medewerkers zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De samenwerking in het integraal kindcentrum zorgt voor voldoende afstemming naar aanleiding van evaluaties.

De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun vragen. Ook geven zij aan dat ze via de themabrief en de ouderapp voldoende informatie ontvangen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is structureel een evaluatiegesprek over de ontwikkeling van de doelgroepeuters.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Allereerst willen we u bedanken voor de positieve feedback en het inzicht wat u ons gaf t.a.v. onze verbeterpunten voorschoolse educatie.

We zijn blij dat u aangeeft dat we op een positieve manier omgaan met peuters. Hen de brede ontwikkeling laten ervaren en dat we ouders hierbij informeren op diverse manieren.

Ook dat er is gezien dat we gezamenlijk werken aan voortdurende verbetering van onze professionele kwaliteit.

Graag geven we nog onze zienswijze op onderstaande verbeterpunten:

We zien dat de pedagogisch medewerkers te weinig rekening houden met wat de doelgroeppeuters nodig hebben. Zij stimuleren wel de ontwikkelingen van de peuters, maar hebben daarbij te weinig aandacht voor specifieke doelen, passend bij de ontwikkeling van de doelgroeppeuter op het gebied van spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen.

In het pedagogisch werkplan voor 2023 geven we beredeneerd werken extra aandacht. Onder het kopje groepsmanagement omschrijven we gedifferentieerd en beredeneerd werken met aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden en met variatie en keuze waardoor kinderen op hun eigen niveau in kunnen stappen. Beredeneerd (doelgericht en opbrengstgericht) werken vanuit een groepsplan/themaplanning waarbij het kindvolgsysteem een belangrijk hulpmiddel is om kinderen passende ervaringen aan te bieden waardoor ze in de zone van de naaste ontwikkeling kunnen groeien.

Jaarlijks stellen we specifieke doelen die extra aandacht behoeven. Deze doelen worden door het team geëvalueerd en zo nodig bijgesteld (PDCA-cyclus). Voor komend jaar zal n.a.v. dit verslag beredeneerd werken een van onze doelen zijn. Daaruit vloeit voort dat pedagogisch medewerkers het (nieuwe) kindvolgsysteem bij gaan houden om meer zicht te krijgen op de ontwikkeling van de peuters en de informatie daaruit gebruiken om het aanbod aan te passen/af te stemmen op de individuele kinderen.

De pedagogisch medewerkers vertellen aan ouders van de doelgroeppeuters hoe het met hun kind gaat voordat hij/zij naar groep 1-2 van de basisschool gaat. Het is aan te bevelen om de ouders structureel te informeren over de voortgang van de ontwikkeling van hun kind. De leiding en de pedagogisch medewerkers betrekken ouders niet bij de kwaliteit van het kinderdagverblijf. Ze informeren ouders wel maar ze vragen niet aan ouders hoe zij vinden dat het gaat.

De eerste pijler van onze organisatie is opvoeden doen we samen. Deze pijler vinden we als organisatie belangrijk, daarom staat hij bovenaan in ons pedagogisch beleid.

Deze pijler is in het pedagogisch werkplan 2023 nog uitgebreider omschreven. Hij gaat uit drie onderdelen bestaan:

1. opvoeden doen we samen met ouders
2. opvoeden doen we samen door groepsmanagement
3. opvoeden doen we samen met andere partners met aandacht voor de doorgaande lijn naar de vroegschool

Vanaf 2023 is in dit onderdeel opgenomen dat de pedagogisch medewerkers met ouders van een kind met een VE-indicatie minimaal eenmaal per half jaar in gesprek gaan over de ontwikkeling van hun kind.